

EN MAJORITET VILL HA EN POLICY SOM FÖRBJUDER KÄRNVAPEN I SVERIGE

- REGERINGENS POSITION STÖDS AV Knappt en femtedel av svenskarna

I slutet av november kom nyheten om att regeringen skrivit under ett försvarssamarbetsavtal med USA (Defence Cooperation Agreement – DCA) i vilket regeringen underlåtit att inkludera förbud om involvering av kärnvapen. Nuvarande regering anser att Sveriges position är tydlig och att den riksdagshållning mot kärnvapen på svenskt territorium som idag finns är tillräcklig. En ny Novusundersökning visar att Sveriges befolkning kräver mer än så, två tredjedelar tycker att kärnvapen inte ska kunna placeras i Sverige och att det bör skrivas en policy som utesluter detta.

Opinionsundersökningen som Novus har gjort på uppdrag av Svenska Läkare mot Kärnvapen* visar att en majoritet (66%) av svenskarna tycker att kärnvapen **inte** ska kunna placeras i Sverige och att det bör skrivas en policy som utesluter detta. Stödet för att inte skriva en policy och för att kärnvapen ska kunna placeras i Sverige är samtidigt lågt (18%), lika lågt som de som svarat att de inte vet vad de tycker.

Med andra ord, regeringen har inte stöd för sin politik och vi uppmanar regeringen att skyndsamt följa folkets vilja och skriftligen förbjuda kärnvapen på svenskt territorium och att inkludera förbud mot kärnvapen i försvarssamarbetsavtalet med USA.

När avtalet senare i vår ska diskuteras och godkännas av riksdagen bör de lyssna på svenska folket och lägga till en garanti för att kärnvapen aldrig ska placeras på svenskt territorium. Detta gäller särskilt för Socialdemokraterna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet då deras väljare (80%) inte tycker att kärnvapen ska kunna placeras på svenskt territorium och 77% av deras väljare vill se en tydlig policy/lagstiftning som utesluter att kärnvapen kan placeras på svenskt territorium. Vi förväntar oss att dessa partier följer deras väljares vilja och arbetar för en policy mot kärnvapen på svenskt territorium.

En majoritet av svenskarna vill att Sveriges riksdag och regering försäkrar befolkningen om att kärnvapen inte kommer att placeras i Sverige. Samtidigt känner en majoritet av befolkningen idag ingen oro för att detta kommer att ske. **Vi drar slutsatsen att svenskarna tror på de politiska företrädarnas försäkran om att utplacering av kärnvapen på svenskt territorium inte kommer att ske, men att de ändå vill ha det skriftligt försäkrat för att detta ska gälla över tid.**

*1023 intervjuer genomfördes av Novus i tidsperioden mellan 21–27 december 2023.

Vi noterar samtidigt att undersökningen överlag visar att det råder stor osäkerhet bland befolkningen, 16–22% svarar vet ej på frågorna. Det påvisar komplexiteten i frågorna, att kunskapsnivån bland svenskarna är låg och behovet av en högre transparens och debatt kring dessa frågor. Att beslutsfattandet har flyttats från riksdag till regering i många av de frågor som rör Nato kombinerat med att regeringen just före jul meddelade att de kapar allt stöd till föreningar som arbetar med fred och kärnvapenedrustning visar att de snarare avser att minska transparens, demokrati och folklig förankring för sin politik.

I Norges DCA-avtal med USA hänvisas till den norska skriftliga policyn om förbud mot införsel av kärnvapen. Regeringen Kristersson har upprepade gånger sagt att de avser följa Norges exempel men skriver ändå varken in kärnvapenförbud i försvarssamarbetsavtalet eller någon skriftlig policy.

Ett skrämmande exempel på hur det kan gå är från Belgien på 60-talet där utrikesministern försäkrade parlamentet att regeringen aldrig skulle tillåta utplacering av kärnvapen i Belgien, men som genom en ny lag fick befogenhet att ingå i bilaterala avtal utan parlamentets medverkan och ingick ett avtal med USA om att placera ut kärnvapen på belgiskt territorium 1962. Ett sådant agerande är oförläpligt och vi vill säkerställa att något liknande inte kan ske i Sverige.

KORT SAMMANFATTNING

- Drygt var fjärde (26%) känner stor oro över att kärnvapen kan komma att placeras på svensk mark.
- Två av tre (66%) tycker *inte* att kärnvapen ska kunna placeras på svensk mark.
- Drygt sex av tio (64%) tycker att Sverige bör ta fram en policy som utesluter att kärnvapen kan placeras på svensk mark.
- Drygt sex av tio (62%) tycker att Sveriges riksdag bör fatta ett beslut som gör att kärnvapen inte kan placeras på svensk mark.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Telefon: +46 (0)8 400 20 483

E-post: info@slmk.org

Adress: Norrtullsgatan 45, SE-113 45 Stockholm, Sweden

Webb: slmk.org

Ge en gåva: bankgiro 901-0901, Swish 123 901 0901